

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Številka v. četrtik in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge kvenavstralske države 5 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Učje „Katedralskega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koronka cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koronka cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglašne primeren popust. V oddelku „Hite naznanila“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprta reklamacije se pošiljajo prost.

Politični pregled.

Nemci godrnjajo in podpišejo. — Lahki se hočejo zopet nasloniti na Nemce. — Avstrijski Nemci in Rumunci se vračajo iz Pariza. — Vprašanje Reke in Celovca.

Stojimo sredi važnih zunanje-političnih dogodkov. V soboto je potekel Nemčiji rok, da podpiše mirovne pogoje, kakor so ji bili stavljeni v Parizu. Prosili so, da bi se jim rok podaljšal in določilo se jim je še 48 ur. V ponedeljek zvečer je ta čas preteklo in vse je napečeno pričakovalo, kaj bodo storili. Pogoji so trdi, nepričakovano trdi za tako mogočen in ošaben narod, a vendar tudi pravični. V bistvu zahteva ententa, da Nemci priznajo, da so samo in edino oni krivi vojske, da izroče svetovnemu sodišču v kaznovanje vse vodilne politike in vojskovodje, ki so postopali proti mednarodnemu pravu, da v kolikor mogoče povrnejo vso škodo, katero so naredili s krivičnim vojskovanjem in da odstopijo vse pokrajine, kjer prebiva po večini nemško prebivalstvo. Nemško ministrstvo, čegar predsednik je bil socialist Scheidemann, je odstopilo, sestavilo se je takoj novo, katero vodi Bauer, istotako socialista, sklicali so državni zbor, kjer so po dolgih in zelo klavernih govorih slednjič sklenili, da nekoliko godrnjaje podpišejo stavljenе mirovne pogoje. Za to je glasovalo 237 poslancev, proti pa 138.

Ravno, ko so stali Nemci pred odločitvijo, je naglo odstopilo tudi laško ministrstvo. Na človeka napravi utis, kot da je med obema dogodkoma bila neka tajna zveza. Laški ministrski predsednik je bil Orlando, star mož brez vsakega bolj izrazitega značaja, ki je pa veljal za poštenega in razumnega človeka. Najbolj izrazita osebnost njegovega kabineta je bil jud Sonnino, minister zunanjih zadev. Med obema ni bilo prave zastopnosti. Sonnino je bil nepopustljiv do skrajnosti, Orlando je veljal za bolj spravljivega. Še pred par tedni so v Rimu z velikanskim navdušenjem pozdravljali Orlando in tovariše, sedaj pa naenkrat vse spremenjeno. Ko je

stopil v zbornico, je našel zelo hladno in neprijazno razpoloženje. Pri glasovanju je stalo na njegovi strani samo 81 poslancev, proti njemu pa 310. Ni še kmalu ministriški predsednik kakšne države imel proti sebi tako silno večino. Celo ministrstvo je odstopilo še istega dne in sestavilo se je takoj novo. Predsednik je Nitti, najboljši prijatelj Giolittija in Giolitti je eden najuplívnejših laških poslancev, bil je že večkrat minister, in je dober osebni prijatelj bivšega nemškega poslanika v Rimu, kneza Bülowa. Ko je izbruhnila vojska z Avstrijo, je Giolitti stopil, v ozadje, sedaj pa leze po svojem prijatelju Nittiju zopet na površje. To ministrstvo pomeni, da se hočejo Italijani obrniti nazaj k svojemu staremu prijateljstvu z Nemci.

Listi poročajo, da hočejo zastopniki Nemške Avstrije zapustiti Saint-Germain. Baje jim je dolg čas, ker gre zadeva prepočasi, a so tudi že davno tožili, da jim je življenje v Parizu predrago. Ravno kar je pa prišla novica, da hočejo tudi Rumunci zapustiti Pariz, ker so jezni radi določitve mej, med Rumunijo in Srbijo v Banatu, pa tudi radi obnašanja velikih držav napram malim.

V naših zadevah ni pariška konferenca storila nobenega koraka dalje. O Reki se ne govori nič več. Laški narodni odbor na Reki je kar sam proglasil reško republiko v tesni zvezi z Italijo. Za svojega vojnega ministra so poklicali iz Italije nekega Sem Benelii, moža, ki je na glasu, da zna pisati lepe zaljubljene romane, orožja pa ni imel v rokah najbrže še drugega, kot nožič, s katerim je lupil pomarančo. Predsednik te vlade je Osojnak, pristen kranjski kmet doma v Begunjah, njegov tovariš je Hrvat Grosić. Ta dva moža sta kot zastopnika reških Italijanov kledovala po Parizu in Londonu, seveda na stroške mestne blagajne, kar jim je doma pridobilo hudo zamero. Sedaj je pa ta reška vlada najela posojilo kar za 300 milijonov kron, ki bodo plačani pač o svetem Nikoli. — Tudi s celovško kotlino si pariški gospodje še vedno belijo glave. Ako bi ne bilo Lahov, bi bilo vprašanje pač lahko in enostavno, tako pa ne vedo, kaj bi počeli. Lahki

so vedno in povsod odločni in načelni nasprotniki Jugoslovanov.

Francozi obhajajo zmago nad Nemci.

Vest, da Nemčija podpiše trdne mirovne pogoje, katere so ji narekovali Francozi, Angleži in Amerikanci, je izzvala v Parizu in po celi Franciji veselje.

Topovi pariških trdnjav oznanjujejo s svojim grmenjem mir. Prvih sto zmagoslavni strellov s pariške trdnjave Mont Valerien je izvabilo vse prebivalstvo na ulice. Otroci tekajo sem in tja z zastavarai. Vojaki so jako srečni. Na ulicah se poslušajo govori. Pojoča množica se pomika po Parizu. Pod milim nebom svirajo godbe. Nemčija je s podpisom miru prodala svojo neodvisnost in gospodarsko samostojnost. Kot premaganec leži Nemeč ob nogah Francozov, Angležev, Amerikancev, Slovanov in drugih narodov...

Ženska volilna pravica.

(Izvirni dopis iz Beograda.)

Vsakemu svoje, to je od vseh ljudi in vseh narodov priznana načelo pravičnosti. Iz tega načela izvira tudi ženska volilna pravica. Ženski pristojajo ne samo dolžnosti, marveč tudi pravice. V poganski dobi je žena bila samo obremenjena z ogromno butaro dolžnosti, dela in skrbi, pravic pa skoraj ni imela nobenih. Krščanstvo je ženo osvobodilo, dvignilo ter jo, kar se dostaja dolžnosti in pravice, napravilo enakovredno možu. Kajpada se ta enakopravnost ni uveljavila takoj, temveč se je razvijala stopnjema. Sedanja doba je pripravljena in voljna, da odplača ženi stari dolg, s katerim se je pri ženi zadol-

LISTEK.

Januš Golec:

V polkovnikovem vozu.

(Dalle.)

Po tem odgovoru je potegnil oberst košate obrvi in brke v edno dolgo črto, podobno živi, trnjevi meji, me potresel z roko za ramo in zarohnel:

„Tako! Potisnili ste me v hišo na hrib, kamor se zasaja največ jeklenk, da bi se me iznebili za vedno. — Takoj se mi preselite vi na ta prokleti breg, jaz pa v grabo, da bom vsaj varno spal!“

Nič se nisem izgovarjal, ker je pri vojakihs vsak izgovor bob ob steno, pokorno sem se okrenil, da se premestim s peči na hrib.

Na povratku v jarek sem zadel pred našo bajto ob oberstov voz. Takoj tukaj bodi povedano: Naš novi polkovnik je zahteval hitro po svojem prihodu od našega trenja pokrit voz z 2 konjema, da se bo vozaril, ne pa jezdil po predpisih.

So mu pač prekrili trenarji lojterski voziček v visokih obokih z nepremočljivim platnom, pritrdivši v ospredju sedež na gugajočih peresih, da ni občutljivega starca preveč treslo ter po-

ganjalo na kvišku pri diru. Zadnji kot te prostorne vprege je hranil oberstovo raznovrstno šaro: kožuh, plašče ter kovčke vseh velikosti. Uporaba tega voza nam je bila zažugano prepovedana kot v paradizu drevo spoznanja dobrega ter hudega našim prvim starišem. Le tuintam je zamignil g. H... na daljši poti svojemu pribočniku, da je prisedel. Kočijažaril je narednik Guzl z dvema mladima železnobarvnima šimelnoma.

Snežilo je v gostih kosmičih, ko sem se zaletel v to nedotaknjeno oberstovo skrinjo zaveze, porodil se mi je pri tem dotiku tedaj pametno dozdeven sklep: Januš, bi bil pač teslo, če bi korecal po nepotrebnem in v snegu iz grabe na hrib. S peči se lahko preseliš v oberstov voz, kjer boš spaval na kožuhu in pod svojo odejo kot baron. Pod streho boš, zeblo te ne bo v tej kožuhovini, dolgo boš ga lahko vlekel, ker ne bodo znali, kje da si.

Stopil sem še po odejo na peč, vzela me je noč, pokrila me je oberstov voz, kjer sem se zakopaval v očkov kožuh, plašče in svojo odejo. To ležišče je bilo pač vse kaj drugega, kakor ilovnat trda bukovinska peč. Dozdevalo se mi je, da raztezam svoje na trdo ležišče vajene ude po pernicah, toplo sem zahvalil Gospoda vojskinih trum, da sem se dotaknil s čelom tega prepovedanega svetišča, ki mi je pa pokazalo pot od trdega do kožuhovinasto mehkega.

Še to dobro je hranilo to nočišče, da sem lahko srkal skozi nosnice zimsko sveži zrak — med tem ko bi bil vlačil v pljuča bajtin vzduh in mamljivi smrad. Tudi to sem znal, da se mi ni treba bati nenadnega odhoda, ker nam je bil odkazan Toporoutz v večtedensko bivališče.

Dobro zavitemu mi je postalo tako prijetno toplo, da sem že zapiral v polsnu oči, ko je prilomastil oberst in odpahnil duri bajte. Čul sem še, da je nekaj godrnjavo robantal nad spečimi tovariši; pa preselil me je spanec v objemu očimovega kožuha v ono blaženo dušno in telesno stanje, kjer mi niso grozile polkovnikove škiljave oči, ne njegova trnjeva meja obrv ter mustač, niti njegov večni raport.

Spal sem nebeško, gotovo tudi dolgo, ker me je zibala zimska noč s poznim jaurom in omeđenim solncem.

Zbudili so me glasni kljci, ki so se valili s hriba navzdol v voz, kjer sem počival varno, sladko in prikrito. Več ordonancev je begalo s hriba v grabo, vabeč me na izpregled v slovenskem, hrvaškem, laškem in nemškem jeziku na oberstovo povelje.

Tokrat sem pa v kritju vozove strehe oberstovega templja zakrknil poslušno srce, zapri uho babilonskemu vpitju in se potajil po mačkije, dobro vedoč: ne boste me iztaknili. Stari si naj poišče na jutro drugega osla, katerega bo lahko

žilo človeštvo, da ji podeli volilno pravico ter jo tudi v tem oziru stori enakopravno možu.

Pravzaprav nimajo vsi volje za to. V naši Jugoslaviji je stranka, ki se imenuje demokratska, pa se na pravo demokracijo — vlado ljudstva razume ravno tako, kakor zajec na boben. Ljudstvo je sestavljeno ne samo iz moškega, marveč menda tudi iz ženskega spola. Liberalci pa najbrž imajo drug pojem o ljudstvu. Izključujoč ženo od volilne pravice in zato tudi od vsakega upliva na vladanje in upravljanje javnih razmer, jo s tem izključujejo iz pravnega pojma o ljudstvu kot nositelju vladne moči in pravice. Liberalci se nam dozdeva kot črnogorski junak, ki puši cigareto ter se raduje svoje moške junaške slave in moči, svoji brezpravni ženi pa prepušča delo in skrb. Možu pravo in čast, ženi dolžnost in skrb: to je črnogorska demokracija.

In tako demokracijo bi naši liberalci radi uveljavili v celi Jugoslaviji. Beogradska vlada pripravlja volilni zakon za ustavotvorno skupščino, ki bo imela velevažno in za dolgo prihodnost odločilno nalogo, da napravi končno veljavno ustavo, temeljne zakone za kraljestvo Slovencev, Hrvatov in Srbov. Priprava tega volilnega zakona je poverjena slovenskemu ministru dr. Kramerju, članu Jugoslovanske demokratske stranke. Ta demokratični mož je že določil in sestavil temeljna načela za ta zakon. Med temi načeli je tudi zanikanje ali vsaj veliko omejevanje ženske volilne pravice.

Zakaj naši demokrato-liberalci nečejo dati ženi volilne pravice?

Zato ne, ker kulturne razmere (kultura = omika, izobrazba) baje tega ne dopuščajo, z drugimi besedami: ker jugoslovanska ženska zato ni dovolj izobrazena. Kaj neda, prav črnogorsko-junaški kompliment slovenskega liberalca jugovanskemu ženstvu?!

Slovenske žene in mladenke sprejmejo ta kompliment in bodo ob priliki uljudnost vrnila z uljudnostjo. Ne pride nam niti na kraj uma, da bi naše slovensko ženstvo branilo zoper liberalni očitek. To bi bilo povečanje razžaljenja. Toliko pa vendar ugotovimo, da tudi na Balkanu ni na deželi med možem in ženo v izobrazbenosti taka razlika, da bi opravičevala politično brezpravnost žene. Tudi srbska žena se je med vojno pokazala za tako pošteno, skrbno, neutrudno, delavno in razumno gospodinjico, da bi bil greh zoper pravičnost, če se bi ji ne dala volilna pravica. Sicer pa kultura — izobrazba nikakor ne more biti merodajni pogoj za volilno pravo. Če bi to načelo splošno obveljalo, bi se tudi moškemu delu nižjih slojev moralo če ne odreči, pa omejiti to pravo. Neizobražen človek sploh ne bi smel imeti volilne pravice. Ne iz razloga omike in izobrazbe, marveč iz sedaj ves svet obvladujočega demokratiškega načela izvira volilna pravica.

Nekatere ženske — in sedaj pride drugi črnogorsko-junaški kompliment našemu ženstvu — bi pa vendar naj dobile volilno pravico za prvo poizkušnjo. Če ne bi te preizkušnje prestale, če ne bi volile liberalcem po godu, potem adijo ženska volilna pravica za vselej! In katere ženske so tako srečne, da so našle milost v demokrato-liberalnih očeh? Za prvi poizkus bi dobile volilno pravico, tiste žene, ki samostojno vodijo kmečko posestvo ali industrijo, trgovino, obrt ali katere so kot strokovne delavke zaposlene v industriji, trgovini ali obrti.

Ta določba ni samo neuljudnost, marveč krivičen in oduren udarec našemu kmetškemu ženstvu. Na kmetih bi imele volilno pravico samo tiste žene, ki samostojno vodijo kmetško posestvo, po mestih, trgih in industrijskih krajih pa tudi strokovne delavke, zaposlene v industriji, trgovini in obrti. Če pomislimo, da samostojnih gospodinj na kmetih sploh ni veliko in so le izjema, bi po liberalno-demokratičnem načelu žena in mladenka na kmetih bila izključena od volilne pravice, industrijska, obrtna delavska in trgovska uslužbenka pa bi jo imela. Taka je

naganjal z višine v dol in narobe. Odel sem se prav čez ušesa.

Vpitje in klici so potihnili. Poljubil in objel me je lahni, jutrajni spanec, katerega sem bil dovolj potreben po 20dnevni, neprestanih bojih in telefonični službi. Sčasom sem trdo zadremal, dokler mi ni nekaj premaknilo voza in mi ni ošvignil ušes Guzlov:

„Na, Leni, Miško, tiba—ho!“

Sem že menil, da se hočejo malo fantički poigračkati z menoj, pa en sam previdni pogled izpod odeje me je poučil, da ni ta premik nikaka šala, ampak bridka resnica.

(Malo prihodnjaja.)

staro-preizkušena ljubezen liberalca do kmeta! Večje ljubezen pa liberalci kajpada naklanjajo tako zvanemu izobrazbenemu ženstvu, priznavajoč volilno pravico tistim ženskam, ki so zvršile kakšno nižjo srednjo šolo, meščansko šolo, licej (celo srednjo šolo) ali strokovno šolo.

Takšno „demokratično“ juho bi naši liberalni „demokratje“ radi skuhalo za naše slovensko ženstvo na kmetih. Naš Jugoslovanski klub — tem naj so naše slovenske kmetijske žene in mladenke preverjene — ne bo mirno gledal, ko „napredni“ (!) demokratje pripravljajo za naš narod takšno brozgo. Stališče Slov. ljudske stranke in Slov. kmetijske zveze je: Možu in ženi enake pravice!

Enodnevni tečaj

za voditelje katoliških organizacij za celjsko sodno okrožje

t. j. vse sodne okraje celjske okrožne sodnije, se bo vršil v četrtek, dne 17. julija t. l. v Celju. Tečaj ima namen vpeljati bodoče voditelje v vse glavne panoge organizacijskega dela. Seznanil bo udeležence osobito s političnimi, pravnimi, gospodarskimi in strokovnimi organizacijami, njih namenom in praktičnim vodstvom s posebnim ozirom na razmere celjskega okrožja.

Tečaj se bode pričel ob 3/8h zjutraj in končal tako, da bodo udeleženci, ki pridejo z južno železnico, lahko še isti večer odšli nazaj. Kdor bo pa želel ali vsled neugodne zveze moral čez noč ostati v Celju, mu bo podpisani odbor po prijavi priskrbel brezplačno ali vsaj po nizki ceni prenočišče. Istotako se bo prijavljenim udeležencem priskrbel skupen obed po zmerni ceni. Zbirališče bo v dvorani hotela „Beli vol“ v Celju.

Prijave za tečaj, skupen obed in ev. prenočišče naj se pošljejo podpisane odboru vsaj do 10. juliju t. l. Ker bo tečaj izredne važnosti za bodoči razvoj naše organizacije, naj se ga udeležita iz vsake župnije celjskega sodnega okrožja vsaj po 1 do 2 udeležence.

Opozorjamo posebno na zanesljivo udeležbo mlajšo duhovščino in spretne lajke, ki imajo smisel in veselje za povzdigo katoliških organizacij. Razume se, da so tudi udeleženci izven celjskega sodnega okrožja dobrodošli.

Za pripravljalni odbor za voditeljski tečaj:

Hotel: Beli vol I. nadst., Celje.

Dr. Ogrizek, predsednik.

Lukman, tajnik.

Pismo iz Slatine.

24. rožnika 1919.

Kakor se zdi, je kazalo spočetka v vseh naših kopališčih na silno slabo „letino“. Tudi na Slatini občutimo, da madžarski Judje in hrvatski ter nemški bogataši raje doma sedijo in čuvajo svoje zaklade, koda bi se podali v „kuro“. Tistih, ki so prej po milosti štajerskega deželnega odbora tukaj živeli napol zastoj, tudi letos ni več. Mrzli majnik in vojno stanje sta se storila svoje, da so slatinska kopališča in pota do zadnjega samevala.

A sedaj se je Slatina vendar začela oživljati. Da vas ne pozabim vprašati: Ali ste že bili na Slatini? Se tukaj kopali, pili iz vseh studencev? Ste li hodili po lepih nasadih, se potrudili na tržaški, Ferdinandov (kako ga bomo imenovali odslej?) hribček, ali celo na Janino? Ste že pogledali tja dol proti Sv. Križu, obiskali cerkev sv. Trojice ali Mater božjo na Tržišču? Ali veste pot na Boč, na Ložno, na Rogaško goro ali k Sv. Petru na hrvaškem Zagorju?

Pritrditi morate, da je naša Slatina v vsem prvovrstno kopališče. Seveda, letos so še veličanske težave v upravi. Ravno te dni je odšlo več nemških uradnikov; novi gospod ravnatelj, ki mu moramo priznati najboljšo voljo, za enkrat ne more vsega storiti. Zdravnik dr. Negri je bil imenovan vojaškim zdravnikom, pa je raje ušel v Nemško Avstrijo. Žalibog je še njegove duševne zlahte vedno precej pri nas ostalo. Saj se je govorilo, da jih je šlo par nasproti Nemcem, jih pozdravljat, ko so prodirali proti Slov. Gradcu. O takih govoricah se ne da dognati, v koliko so resnične, pa ravno zato so še bolj razburljive.

Naši takozvani socialni demokratje se bi radi delali zveste in si iščejo med Slovenci prijateljev; prav smešno je, kako bi radi zatajili, kakšni so bili in kakšni so v srečo še vedno. Vedno kličejo drugim: Daj, pomagaj! A sami ne dajo ničesar, najmanj njihov vodja Kristan, ki je milijonar. Mešajo se nekaj med delavce in med vodstvo kopališča, pa delajo škodo državi

in še bolj delavcem. Mi le želimo in upamo, da se bo vsako vprašanje glede delavcev rešilo mirnim potom po medsebojnem sporazumu brez socialnih demokratov.

Kruha je pri nas dovolj na prodaj. Žalibog je precej drag, ker naša krona nima nikjer nobene veljave. Vendar je vsakdo vesel, da vsaj kart ni več. Dobro bi bilo, ko bi država malo pogledala v velike shrambe vojnih dobičkarjev, ter poskrbela ubogemu delavcu, kočarju in tudi uradniku kruha bolj po ceni, zlasti ako ima otroke. Zato smo prav hvaležni dr. Korošcu za njegov nastop; ker dobro vemo, da njega ne bo nihče podkupil. Toliko pa je tudi gotovo, da v našem okraju Jugoslavija ne bo nikdar rekvirirala, ker pridelamo še za sebe premalo.

Kot pravi demokratje srčno želimo, da bi postalo naše kopališče dostopno tudi revnejšim, da si tukaj opomorejo, ne pa samo bogatinom. Kako naj se to izvrši, moramo seveda prepustiti strokovnjakom. Le pri samih besedah ne sme ostati!

Za sedaj pa kličemo: Pridite na Slatino vsi, ki imate malo zdravja, pa nekoliko več denarja!

Združenje vseh davkov v enoten davek.

V naši Jugoslaviji naj bi imela finančna oblast skrb, odstraniti vse sedaj vpeljane, nerazumljive davčne postavbe in vse davčne naredbe ter vpeljati za vsakega državljana razumljive in proste davčne postavbe.

Kaj potrebujemo toliko vrst davkov? Ali ne gre vse v eden in isti žep, iz katerega se mora jemati denar za javna bremena? Proč z našim zemljiškim—hišnorazrednim—najemniškim občno pridobninskim—rentnim—in dohodninskim davkom, proč s temi mnogimi sedaj vpeljanimi in za prostega človeka nerazumljivimi postavami in zakoni, s temi preobilnimi napovedmi, dekreti in s tiskovinami, katere celo izobražen človek ne zna izpolnjevati, še manj pa prosto ljudstvo.

Vsak mesec je moral ubog državljan, obdačenec tako tiskovine izpolniti. Koliko nepotrebne pisave je imel taisti radi izpolnjevanja teh tiskovin, koliko sitnosti pa je imel še le oni, ki ni bil zmožen, teh sam izpolniti. Koliko stroškov, potov, in časa se je bilo potratilo, koliko dela so imele pošte za pošiljanje teh tiskovin in koliko več nepotrebne dela se je naložilo uradnikom in še koliko nepotrebne denarja se je potratilo za državne uradnike. Polovico manj davčnega uradništva bi se rabilo, ako bi ne bilo potreba za različne davke enega davkoplačevalca deset in še večkrat popisati ter vsake vrste davka posebej odmeriti in spisovati plačilnih nalogov.

Koliko strankarstva in protekcije je bilo pri vseh teh naredbah! Koliko velikašev se pa marsikateri uradnik ni upal lotiti, drugi so zopet zaradi osebnih ali političnih razmer uživali olajšave. Koliko pa je bilo izgubljenega davčnega denarja za državo vsled zamolčane in neresnične napovedi! In konečno koliko dragega časa bi se prihranilo znanprej v dvorani državnega zbora za naredbe novih, za državo koristnejših in potrebnijih postav in zakonov, ako bi ne bilo treba s temi zvestimi davčnimi postavami se pečati.

Te nezdrave in neugodne razmere morajo v naši domovini izginiti in na njihovo mesto se morajo vpeljati postavbe, katere lahko razume vsak državljan, ne samo učen in izobražen človek. Naj se v prihodnje obdačijo državljanji sami po najboljši vesti in pravici.

Načrt nove davčne postavbe.

Vse dosedanje vrste davkov bi se naj odstranilo in združilo v samo en davek z imenom direktni davek. Vsa imena sedanjih raznih davkov naj izginejo. Obdačenec naj dobi le samo en plačilni nalog, v katerem je razviden ves znesek celoletnega davka. Vse doklade in razni drugi prispevki, kakor deželne, okrajne in občinske doklade naj se združijo v eden znesek. Denar, ki ga rabi dežela, okraj ali občina za svoje potrebe, naj se po odstotkih preračuni in dodane k skupni svoti. Vseskupni znesek naj se potem obdačencem od delilnih davčnih komisij po razmerah vsakega posameznega pravilno in pravično razdeli, da more obdačenec spoznati iz enega plačilnega naloga, koliko davka ima plačati na leto. Plačevalcu se torej naznani naekkrat, koliko da ima v tekočem letu javnega bremena ali plačila. Davkarija naj dobi

za vsakega obdačenca eden in tisti znesek, v katerem so obsežena vsa javna bremena. Vse drugo računanje in poslovanje pri davkarjih naj izostane. Ti davčni zneski naj se zahtevajo od obdačenca v štirih obrokih, in sicer 1. februarja, 1. majnika, 1. avgusta in 1. novembra vsakega leta.

Kdo naj plačuje direktni davek?

Direktni davek naj plačuje: 1. vsak družinski gospodar (gospodarica) v dotični občini, v kateri stalno biva ali se zadržuje več ko eno leto sam ali s svojo družino.

2. Vsa podjetja ali podjetja, katera se na katerokoli imo izvršujejo, in sicer v tisti občini, v kateri ima podjetje svoj sedež; ima sedež v tuji deželi, potem v občini, kjer se izvršuje obrat.

3. Ima inozemec, ki stanuje v tuji deželi, v naši deželi posestva, hiše, obrtne, podjetja, ležeča premoženja, izposojen denar ali stalne plače, plačuje od vsega tega v tisti občini, kjer se je to obdačilo.

5. Da ni nepotrebnega računanja in pisanja, naj bo plača vseh državnih uradnikov, častnikov, duhovnikov in učiteljev države ali dežele, orožnikov in vseh vojakov ter vse osebe z državno pokojnino prosta vsakega davka. (Sedanje razmere, da se je z eno roko dalo in z drugo zopet vzelo, naj zginejo.) Glede zasebnega kakoršnegakoli premoženja morajo biti pa tudi vse te osebe po postavi obdačene.

5. Revne osebe (družinske gospodarje, ki nimajo nobenega posestva, hiše in nobenega drugega kakoršnegakoli premoženja, uboge viničarje, uboge dminarje, uboge prevžitkarje, hlapce in deklet) naj pristojna davčna komisija v občini oprosti vsakega davka začasno ali tako dolgo, dokler se gmojni položaj dotičnika ne zboljša.

Prva naloga bi naj bila, ko bo znana skupna svota vseh dolgov in drugih sedanjih bremen, da se država z oddajo premoženja samo tistih, kateri so si ga nabrali v tej vojni, reši vseh teh dolgov in potem še le začne gospodariti za korist in blagor našega naroda in domovine.

Na podlagi skupne svote vseh raznih davkov iz leta 1913 ali 1914 (ker poznejša leta so bili davki nenaravni), bi država, oziroma finančna oblast visokost davkov po odstotkih vsako leto ali zvišala ali znižala tako, da potem vsa svota zadostuje za javna državna in druga bremena. Ta skupna svota se naj potem od okrajev in občin razdeli in sicer od davčne oblasti druge stopinje za okraje in od davčnega okrajnega oblastva za občine. Pri vseh teh razmerah delitve bi se naj krajevne ali občinske nezgode (toča in suša itd.) vpoštevale. V svrhu razdelitve občinske davčne svote naj bi se volile vsako leto v vsaki občini komisije z imenom „Delilna davčna komisija“, katera bi imela nalogo vestno in pravično razdeliti občinsko davčno svoto med obdačence, na podlagi pridelkov ali dohodkov pretečenega leta.

Ta komisija naj bi bila sestavljena v občini do 200 obdačencev iz štirih, v občini od 200 do 400 obdačencev iz šest, od 400 do 800 obdačencev iz osem, od 800 do 1000 obdačencev iz 10 in od 1000 naprej iz 12 udov in ravno toliko namestnikov. Te ude naj bi vsaka občina vsako leto volila druge, da se s tem izogne vsakemu podkupovanju in protekciji. Seje za delitev davkov naj bile med časom od 1. decembra do 31. marca vsakega leta ter bi jih naj vodil ali nadzoroval davčni referent. Ko je davek primerno in pravično razdeljen, odredi nadzornik (davčni referent), da se plačilni nalogi sestavijo in izročijo davčni zneski davkarji za plačevanje. Za delilne davčne seje bi naj nadzornik oskrbel vse delo, ki bi bilo potrebno pri delilni seji. Da bi komisija natanko spoznala razmere vsakega obdačenca, naj bi se spisal od davčnega okrajnega oblastva za vsakega obdačenca delilni list. Davčni referent in njegovi uradniki bi imeli nalogo, vpisati in dostaviti v ta list vse spremembe med letom, ki so se izvršile na podlagi pogodb (ženitvenih, izročilnih in kupnih) vobče vse, kar obdačenca zadeva.

Dosedanje davčne oblasti naj bi se z davkarji združile in poslovale v skupnih uradih, da se lahko hitro ustmeno poizve o zadevi obdačencev, kar bi prihranilo mnogo potov in pisarij.

S to mislijo bi finančna oblast zamogla ustvariti nov zakon za direktni davek, ter prav ugodno rešiti pri sedajnem pomanjkanju uradništva za našo državo tako važno finančno vprašanje. Opomba uredništva: Ta članek smo dobili od slovenskega davčnega uradnika-veščaka. Prosimo še druge strokovnjake, da se oglašijo v tej zadevi.

Politične vesti.

Vidov dan. V soboto obhaja cela naša država Vidov dan. Na dan svetega Vida (po starem srbskem koledarju 15. junija ali po naše 28. junija) je bil premagan na Kosovem polju srbski narod od Turkov in se je pričela turška sužnost. Ta dan se je vglobil v srbsko dušo, kot nobeden drugi dogodek, bil je dan narodne žalosti, slednjič je postal dan narodnega vstajenja, ko so Srbi v balkanski vojski razbili turško moč in zopet osvojili Kosovo polje. Sedaj je postal ta dan znamenje osvoboditve in združitve celega jugoslovanskega naroda in tako narodni praznik cele države SHS.

Manifestacija občin ptujskega glavarstva za pravičen mir. Na okrajno glavarstvo v Ptuj so vposlale občine: Breg, Cirkovce, Dolena, Dolič, Dragovič, Dravec, Drstelja, Formin, Gajovci, Gorenški vrh, Gruškovje, Hajdin, Jiršovci, Janežovci, Klaponci, Lanca ves, Livanjci, Ločič, Mala ves, Markovci, Moretinci, Moškanjci, Pacinje, Pobrežje, Prvenci, Ragoznica, Sedlašek, Slovenja ves, Stonjci, Sveta Barbara, Sveta Marjeta, Sveti Urban, Šikola, Trnovci, Vareja, Vinterovci, Cvetkovci, Hardek, Hermanci, Jastrebeci, Lahonci, Litmerk, Mihalovci, Obrežje, Ormož, Podgorci, Runeč, Sodinec, Središče, Sveti Tomaž, Trnovci, Vodranci, Žerovinci, Brestovec, Rogatec, Slatina, Okolica, Sveta Trojica pri Slatini, Zdravilišče Rog-Slatina, Organizacija SKZ in JDS v Rog. Slatini sledečo rezolucijo: „Zavedajoč se resnosti zadnjega trenutka, v katerem se odločuje naša usoda, povzdignemo še enkrat svoj glas in odločno odklanjamo vsako krivično rešitev naših mej. Nikdar ne bomo priznali miru, ki bi naš narod raztrgal ter dele našega naroda podvrnil tujemu nasilju. To velja zlasti glede mej na jugu in jugozapadu, ki se morajo določiti tako, da bo tudi tam združen ves jugoslovanski živelj s kraljestvom Srbov, Hrvatov in Slovencev, ne glede na krivične ter načelu o samoodločbi narodov nasprotujoče. Miróvno delegacijo prosimo, da sprejme edino mir, ki odgovarja gornjim načelom.“

Shod SKZ v Mozirju. V nedeljo, 22. junija se je vršil v Mozirju v Strmškovi dvorani dobro obiskan shod SKZ, na katerem je poročal o političnem položaju urednik Žebot. Shodu je predsedoval posestnik Močnik. Govorili so še: župnik Krošelj in posestniki Cesar, Štruel in Močnik. Sprejele so se naslednje resolucije: zahvala in zaupanje ministru dr. Korošču in poverjeniku dr. Verstovšku, odločen protest proti zasedenju jugoslovanskega ozemlja po Lahih in Nemcih, pokrajinski zbor se naj skliče, na črti Dravograd-Celje se naj upelje boljša in direktna železniška zveza. Krajevni odbor SKZ se je tako-le sestavil: Ivan Cesar, predsednik; Franc Štruel, podpredsednik; Ivan Močnik, tajnik; Anton Lekše, blagajnik; odborniki: Ivan Krošelj, Franc Kren, Florijan Smodiš, Franc Berdovnik, Franc Rozman, Anton Milauc, Anton Podvratnik, Valentin Mikek, Anton Lesjak, Anton Stvarnik in Vinko Fužir. Krajevni odbor bo takoj izvedel po župniji podrobno organizacijo.

Pačenje slovenščine in drugo. Davčno okrajno oblastvo v Slovenjgradcu je izdalo dne 10. junija opr. št. 100 na vsa občinska predstojništva sledečo odredbo: „Ker se opaža, da razni zakotni pisarji med njimi večkrat obč. tajniki občinstvo zapeljujejo k vlaganju pogoste popolnoma nepopravičenih pravicov proti odmeram davkov samo radi svojkega zaslužka ter opravljajo s tem načeloma mogoški posel, ki je državi skrajno nevaren, se občinski urad pozivlja, da vsakega takega zakotnega pisarja semkaj javi, da se zamore proti istemu v zmislu naredbe poverjeništv ministerstva financ z dne 6. maja 1919 št. 1525 po ex 19 nastopiti s popolno strogostjo zakona. Vodja: Satler. — To je pa res čudna odredba! Jezik pa je tak, da dobiš grižo, če bi ga še dalje poslušal. Ali hoče gospod referent prisiliti priprosto ljudstvo, da bi se proti neopravičenemu plačevanju davkov ne moglo pritožiti, ali prisiliti stranke, da si bi mogle najeti odvetnika in tam plačevati visoke odvetniške stroške. O stvari še bomo govorili.“

Uradnice na okraj. glav. v Celju se posmehujejo, če kdo opravlja svojo versko dolžnost. Od porotnika-očividca smo prejeli naslednji dopis, ki ga priobčujemo zaenkrat brez komentarja. V slučaju pa, da bi se to ponovilo, bomo zabrekli na druge strune. Dopis se glasi: „Ko smo porotniki dne 13. junija opravili popoldne svojo versko dolžnost v hodniku okrajnega glavarstva, so se nam gotove, pri tamošnjem uradu zaposlene

gospodične, posmehovale. Menimo, da dotične nimajo pravice žaliti verskega čuta in je bilo njihovo početje jako neokusno in neumestno. — Prosimo, da se v drugič kaj takšnega več ne ponovi, sicer bi bili primorani, se pobrigati za imena dotičnih.“

Zaprla se je gostilna Antona Krambergerja oziroma njegove vdove Marije v Krčevini, kjer so se zbirali nemški hujskači.

Tedenske novice.

V našo obrambo. Mnogi nam zamerijo, da ne moremo spraviti vsega, kar nam pošljejo dopisniki, takoj v list. Drugi so zopet hudi radi slabega tiska. Stvar je sledeča: Naša uredništva dobivajo na dan po 40 do 60 pisem. Večinoma so to dolga krajevna poročila. K temu pridejo še poročila o sedanjih burnih svetovnih dogodkih, ki jih moramo spraviti v list. Na razpolago pa imamo samo štiri strani. Če bi hoteli spraviti vse važnejše gradivo v list, morali bi imeti na razpolago ne štiri, ampak osem ali 16 strani. To pa je sedaj nemogoče. Papirja je tiskarna sicer po dolgem trudu dobila dovolj, a ko je dospel papir, pa je zmanjkalo plina, tako da so obstali stavni stroji. Ker se tiska „Slov. Gospodar“ v več kot 30.000 izvodih, nam manjka črk, ker so nam jih Nemci ob začetku vojske silno mnogo rekvirirali. Ker smo sedaj hvala Bogu dobili nekaj novih črk, smo stare in obrabljene črke, — na katere smo bili hudi tudi uredniki, ne samo čitatelji — vrgli med staro šaro. Prosimo naročnike in dopisnike, da upoštevajo naš položaj. Ko bomo zopet imeli plin, pa bodo vsi nedostatki odpravljani. Dopisnike prosimo, da nam ostanejo zvesti. Kar ne zastari, pride polagoma vse na vrsto.

God Nj. Vel. kralja Petra I. Višji šolski svet je poslal ravnateljstvom vseh javnih in zasebnih srednjih šol in učiteljišč, vsem okrajnim in šolskim svetom v območju deželne vlade za Slovenijo sledeči odlok: „Ker pade god Njegovega Veličanstva kralja Petra I. letos na nedeljo, odreja Višji šolski svet, da naj se praznuje ta god na vseh šolah v soboto, dne 28. junija 1919 na slovesen način z božjo službo in s primerno šolsko slavnostjo, kateri naj sledi proslava Vidovega dne, kakor se je to odredilo s tukajšnjim odlokom z dne ad ravnateljstva 21. jun. št. 8530 ad okr. (mest.) šol. sv. 18. jun. 1919, št. 8539. Predsednikov namestnik: dr. Grafenauer s. r.“

Gledališka predstava v Mariboru. V soboto, dne 28. junija ob pol 20. uri zvečer priredi „Družabni klub“ SKSZ v dvorani Flosarjeva ulica 4 igro „Moč uniforme“, burko s petjem v treh dejanjih. Sedeži I. vrste 5, II. 3, III. 2 K. Stojišča 1 K. Predprodaja vstopnic v Cirilovi tiskarni.

Mati župnika Gomilšeka umrla. V petek, dne 13. jun. sino na okoliškem pokopališču v Ptuj zagrebli k zadnjemu počitku nad vse blago mamicico Ano Gomilšek, mater č. g. F. S. Gomilšeka, župnika pri Sv. Benediktu v Slov. gor., umrla je dne 10. junija v 71. letu starosti. Sprevod je vodil sin-župnik v spremstvu sedmih duhovnikov. Iz v srce segajočega nagrobnega govora č. g. profesorja A. Kolariča smo posneli, kako je bila rajnica res vzorna mati, polna skrbi in požrtvovalne ljubezni do svoje družine, vedno zvesta Bogu in domu. Priporočamo jo v molitev in v blag spomin vsem, ki so jo poznali. Naj v miru počiva! G. župniku naše odkrito sožalje!

Umrla je dne 23. t. m. učiteljica Malika Pušenjak, sestra nadrevizorja g. Pušenjaka. N. p. v m.!

Odlikovani junaki Celjskega pešpolka: Pri pohodu na Koroško so bili odlikovani s srebrno kolajno in polkovno pohvalo sledeči junaki: Nadpor. Franjo Sinkovič, prov. čast. Nadpor. Andrej Likar. Poročnika: Fr. Juhart, Janko Drnovšek. Čast. nam.: Ferdo Pristovšek. Naredniki: Anton Pogorelec, Anton Kuder, Franjo Bernard, Štefan Vavpotič, Franc Tuš, Karol Steiner in Ivan Šumej. Četovodje: Viktor Špes, Franjo Fijavš, Fr. Jegl, Albert Nedved in Franc Potočnik. Desetnika: Jakob Gajšek in Štefan Gračner. Poddesetniki: Ivo Padernik, Bogomir Motoh in Janko Pukmeister. Pešči: Franc Vidmar, Anton Bračun, Franc Kunček, Franjo Veternik in Andrej Krempuš. Ker je to prvo odlikovanje od naše prave domovine, čestitamo tem bolj iz sreča. Živeli slovenski junaki!

Dnevnine za uradnike in javne nastavljenice. Ministrski svet je 19. t. m. razpravljal o začasni ureditvi uradniških plač do definitivne ureditve

uradniškega vprašanja. Minister dr. Kramer je predlagal, naj bi se v pokrajinah bivše avstro-ogrške monarhije poleg draginjskih doklad izplačevalo uradnikom, učiteljem in duhovnikom brez posesti 10 K dnevno, a za vsakega otroka po 2 K dnevno. Oni državni nastavljenici, ki niso v svojstvu uradnikov, torej tudi sluge, bi dobivali po 6 K na dan za se, a za vsakega otroka po 2 K dnevno. Upokojenci bi dobivali po 5 K, vdove in sirote po 4 K dnevno. Razprava v ministrskem svetu o tem vprašanju še ni zaključena, da se zvišajo dohodki državnih uradnikov in nastavljenecv.

Potni promet s Celovcem. Kr. komanda dravske divizijske oblasti javlja: Promet potnikov v Celovec je dovoljen z 18. junijem. Potniki, namenjeni v Celovec, se morajo izkazati z dovoljenjem okrajnega glavarstva, oziroma policijskega ravnateljstva, in sicer izdajajo dovoljenja policijsko ravnateljstvo v Ljubljani ter okrajno glavarstvo v Celju in v Mariboru. To dovoljenje vidira vsakokrat komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani, oziroma mestno poveljstvo v Mariboru in Celju. Kot potno dovoljenje zadoštujejo izkaznice istovetnosti, opremljene s sliko. Pripomnjeno pa mora biti na istih izrecno dovoljenje za mesto Celovec. Vsak potnik mora v teku treh dni zapustiti Celovec. V izvanrednem slučaju dovoli mestna komanda v Celovcu največ dvadnevno podaljšanje. Potovanje v Celovec je dovoljeno edino le preko Dravograda, Sinčevsi, in sicer le za kraje južno od Drave. Za potnike iz krajev, ležečih severno od Drave, izdajo poveljniki odredov pripustnico za Celovec samostojno. Za pregledovanje potnih listov je ustanovljena kontrola v Sinčevsi in v Dravogradu. Potna dovoljenja v Celovec se bodo izdajala le popolnoma zanesljivim pripadnikom našega kraljevstva. (Opomba uredništva: Priporočamo posebno našim trgovcem, da razvijejo čim živahnijo kupčijo s Celovcem.)

Nov vlak na progi Maribor—Ljutomer. V sredo, dne 25. junija t. l., se je uvedel na progi Maribor—Ljutomer tretji mešani vlak, ki odhaja iz Maribora ob 10.38 in prihaja v Ljutomer ob 15.26; v obratni smeri pa iz Ljutomera ob 11.01 in prihaja v Maribor ob 16.08. uri.

Brzovlak Dunaj—Trst. Dne 25. junija t. l. se je uvedel na južni železnici med Dunajem in Trstom zopet brzovlak. Potujoče občinstvo bo upeljavo brzovlaka gotovo iskreno pozdravilo. Brzovlak vozi iz Maribora proti Dunaju ob 3.24, proti Ljubljani pa ob 2.50 zjutraj. Da bi le tudi cene bile bolj zmerne.

Vozni red za celo Slovenijo, veljaven od dne 1. junija t. l. za vse proge Slovenije z najvažnejšimi priključki ostalih prog Jugoslavije sta izdala Ignacij pl. Kleinmayer & Fedor Bamberg v Ljubljani. Cena K 2.20, po pošti K 2.40.

Gospodarske novice.

Izvoz žganja iz ozemlja bivše kraljevine Srbije. Kdor hoče izvažati žganje iz ozemlja bivše kraljevine Srbije v ostale kraje kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, si mora preskrbeti od občine, iz katere namerava žganje izvažati, potrdilo, iz katerega je razvidna množina žganja in kraj, kamor se namerava izvažati. To potrdilo mora biti priloženo tovornemu listu, ako se žganje prevažalo po železnici, ali pa mora imeti dotično potrdilo v rokah izprevodnik pošiljatve žganja.

Oddaja konj. V soboto, dne 28. junija, dop. ob 10. uri se bodo v topn. vojašnici v Mariboru oddajali kmetovalcem konji. Med njimi je več lepih plemenskih kobil. Kmetje, ki želijo konje, naj prinesejo prošnje, potrjene od obč. urada ter jih izročijo živinozdravniku Hinterlechnerju.

Angleško blago v Jugoslaviji. Vlada je sklenila, da odkupi od angleške vlade vse potrebno blago raznih vrst, ki je v Solunu in čigar vrednost znaša 2 milijona funtov sterlingov. Razpravljalo se je tudi o nakupu ostalega raznega angleškega blaga, ki je ostalo v Evropi v vrednosti 12 milijonov, a se je za sedaj še odložil nakup tega blaga.

Dopisi.

Pobrežje pri Mariboru. Zakasnili sem se v nedeljo, dne 22. t. m., na nekem izletu v bližnje Dogoše in se vrnil še le okrog 10. ure zvečer po cesti na Brezje proti domu. Pred gostilno Lovce je nastal mahoma razburljiv hrup med pijanimi vojaki, vpitje, kričanje žensk in ženket sabelj. Tudi vrtni plot se je nekje tam podiral.

Nisem si upal mimo in šel po drugi poti domov. Ta nesrečni alkohol. Kakor slišim, se je ta gostilna v torek uradno zaprla.

Pekre pri Mariboru. Pri nas imamo gasilno društvo, ali bolje rečeno „Feuerwehr“, kateremu je nemškutarija prva, pomoč v sili pa komaj še deveta briga. To društvo rabi še sedaj vedno in kljub temu, da imamo že več kot pol leta svobodno Jugoslavijo, nemški poveljni jezik, kakor koroški boljševiski, ki bi bili radi zatrli zadnjega Slovenca. Naše oblasti prosimo, da posvetijo temu ponemčevalnemu društvu svojo posebno pozornost.

Sv. Ilj v Slov. gor. Vabimo k občenemu zboru Hranilnice in posojilnice v Št. Ilju v Slov. gor., ki se vrši v nedeljo, dne 29. t. m., po rani sv. maši v Slov. domu. Naša posojilnica slavi 25letnico svojega obstanka. Njej gre glavna zasluga, da se je naš Št. Ilj tako dolgo in uspešno upiral germaškemu navalu. Naj pridejo na občni zbor vsi naši šentiljčani, člani in nečlani, moški in ženske!

Sv. Lenart v Slov. gor. V nedeljo, dne 29. t. m., priredijo kat. narodni dijaki v dvorani gostilne Arnuš igro „Zloba in zvestoba.“ Začetek ob pol 16. (pol 4. uri pop.). Sedeži I. vrste 5 K, II. vrste 4 K in III. vrste 3 K. Stojišča 1.60 K. Po igri prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor. — Predprodaja vstopnic pri g. Zemljiču.

Rajhenburg ob Savi. Za našo novo Lurško cerkev postaja med vernimi Slovenci vedno večje zanimanje. Vedno bolj in bolj raste tudi zaupanje do naše Lurške Marije. Premnogi romarji, ki prihajajo sem dan na dan, zagotavljajo, da so dolžni naši Lurški Gospej veliko hvaležnost, ker so bile na njeno priprošnjo uslišane tolike njihove prošnje in molitve. Zlasti vojaki pripovedujejo, kako so se priporočevali v največjih nevarnostih rajhenburški Lurški Mariji in kako jih je ona rešila gotove smrti. V mesecu maju letos si bil lahko večkrat priča raznim prizorom v naši Marijini cerkvi, ki so bili jasni dokazi globoke hvaležnosti in neomajnega zaupanja ljudi do naše Lurške Matere. Došlo je v tem času tudi več procesij. Da, cele župnije so prihitele, da se zahvalijo skupno in na novo priporočijo naši Mariji. Dne 1. maja so se v takozvani „zaobljubljeni potresni procesiji“ kakor vsako leto poklonili zopet Mariji verniki iz Brezic in okolice. Pobožnost je vodil g. kanonik in dekan J. Mešiček sam z drugimi gg. dušnimi pastirji. Dne 18. maja je došla sem dekliška Marijina družba iz Trbovelj pod vodstvom gg. kaplanov: Žmave in Gorogranc. Dne 21. maja sta pripeljala v Slov. Lurd v veliki procesiji svoje farane č. g. župnik Gašparič iz Št. Ruperta nad Laškimi in č. g. župnik Žagar iz Dobja. Bilo je veliko duhovnega veselja in užitka ob prelepih govorih omenjenih gospodov in ob drugih slovesnih opravkih. Globoko ginjeni in srčno potolaženi so se vračali ti romarji nazaj čez visoki Bohor v svoje kraje z obljubo, da se zopet vrnejo, ko bo to mogoče, pred oltar rajhenburške Marije. Na praznik Gospodovega Vnebohoda proti večeru pa so došli Marijini sinovi in hčere iz Kranjskega. Č. g. župnik iz Št. Janža na Dolenskem in č. kaplan Pavlič sta pripeljala svoje farane. Vršila se je zopet pred Lurško Gospo lepa pobožnost ta večer in drugi dan v jutru. Občudovali smo prav posebno krasno petje šentjanžkega cerkvenega pevskega zbora. Največje slovesnosti pa se obhajajo v Slovenskem Lurdu dne 2. julija, to je ob obletnici posvečenja Marijinega svetišča. Ta praznik Marijinega Obiskovanja (2. julija) je bil še vsako leto, kar stoji ta Marijin dom, veličastno in najslovesnejše proslavljen. Že na praznik sv. Petra in Pavla (dne 29. junija) pridejo gg. misijonarji od Sv. Jožefa nad Celjem. Na večer tega dneva se začne pobožnost z večernicami in spovedovanjem. Naslednje dva dni so pridige in druge slovesnosti dopoldne in popoldne. Dne 2. julija se konča vsa slovesnost s slovesnim drugim sv. opravilom, pri katerem imajo navadno g. opat trapistov sv. mašo v svojih škofovskih oblekah. Letos hočemo to tridnevno in sploh vso pobožnost opravljati s tem namenom, da bi nam Lurška Marija s svojo mogočno priprošnjo pri Bogu pomagala utrditi in urediti našo ljubo novo domovino, da bi kmalu zavladal v njej red in mir in da bi jo Bog in Marija čuvala in varovala vseh zunanjih in notranjih sovražnikov. Vsem nabirateljcem naše cerkvene družbe pošiljamo pri tej priliki iskrene pozdrave s pripombo, da jim v kratkem dopošljemo nove položnice in z željo, da se vidimo dne 2. julija.

Sv. Ema. Posojilno in hranilno društvo pri Sv. Emi ima v torek, dne 8. julija 1919, ob 4. uri popoldne svoj redni občni zbor za l. 1919.

Sv. Andraž pri Velenju. Naše kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 29. t. m., dve gledališki igri in sicer: „Če sta dva“ in pa „Vse naše.“ Pred in po igri petje. K obilni udeležbi vabi odbor.

INSERATI.

Promenadni koncert se vrši v četrtek, dne 26. t. m. od 17. do 18. ure v mariborskem mestnem parku.

Odvetnik dr. Rudolf Ravnik, koroški Slovenec, je preselil svojo odvetniško pisarno iz Bismarckove ulice v Sodnijsko ulico št. 14, I. nadstr., (pred sodnijo) v Mariboru.

Galico na drobno in debelo prodaja najboljše vrste po dnevnih cenah in uvozna družba „Impex“ v Ljubljani. 98

Žične mreže

za ograjo se dobijo pri **Jožefu Antloga,** Sofijin trg 1, Maribor. 98

Bučno olje.

Dobro sveže, proda **Adolf Kos,** Maribor, Glavni trg 4. 90

Vinogradne škropilnice,

bakrene kotle za žganje in vsakojaka popravila preskrbi **Veis,** Maribor, Sofijin trg št. 1, (grad). 96

Ona gospodična, ki je dne 3. rožnika vzela srebrno uro na ime Braner in dobila pomotoma tujo uro, se prosi, da naj to vrne in si dvigne svojo uro. **Franjo Bureš,** urar v Mariboru. 86

Zagorsko apno in strešno opeko prodaja stavbenik **Alojz Pekljar,** Krčevina št. 152, pri Mariboru. 97

Gumijevе cevi za trne škropilnice in tudi debelejšje prodaja **Franc Seršen,** Ljutomer. 94

Fino sukno in hlačevina močna (za moške obleke). Žensko volneno blago v vseh barvah (tudi za neveste). Belo platno, oksford, cevir od 12—18 K. Tiskovina (druk) od 16—22 K. Platno za rjuhe, cvilj za postelje, najboljše vrste. Vzori se ne razpošiljajo. Priporoča se le osebni nakup. **Ivanka Praprotnik,** Ljubljana, Sv. Petra cesta 29, zraven Kolodvorske ulice. 91

Seno in slame kupuje po dnevnih cenah vsako množino izvozna in uvozna družba „Impex“ v Ljubljani, kjer se je ustanovil poseben oddelek za seno in slamo. 92

Vabilo na redni občni zbor

kmečke hranilnice in posojilnice v Framu dne 6. julija ob pol 15. (pol 3.) uri v društvenih prostorih. Običajni dnevni red.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Náčelstvo.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

V zapuščinski zadevi **Izidorja Zimet** v Gradišču je na prodaj po javni dražbi več nepremičnin (posestev). Najmanjši ponudek znaša z ozirom no cenilno vrednost 6000 K.

Dražba se bode vršila dne 1. julija 1919 ob 10. uri dopoldne pri podpisani sodniji soba št. 10.

Okrajno sodišče Ptuj, odd. VII. A VIII/19

Dražbeni oklic.

V zapuščinski stvari dne 16. aprila 1919 v Konjicah zamrlom urarju **Francetu Grifču** vrši se dražba žepnih ur sicer pri okrajnem sodišču v pritličju dne 5. julija 1919 ob 2. uri popoldne. — Okrajno sodišče v Konjicah, odd. I. (A 355/19) 89

Zahvala.

Povodom nepričakovane in nenadne smrti moje ljubljene in drage soproge gospe

Helene Thaler, roj. Mydlil

sem dobil toliko izrazov odkritosrčnega sočutja, da mi je nemogoče se vsakemu posebej zahvaliti. Izrekam torej tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo za toliko dokazov globokega sočutja, kakor tudi za tako obilno udeležbo pri pogrebu. Zahvaljujem se osobito vsem darovateljcem krasnih vencev, šopkov in cvetlic — saj je bila blagopokojnica velika prijateljica cvetja in rož. Hvala župniku vlč. g. Evaldu Vračko za gniljiv govor na grobu in pevskega zbora za žalostinko „na Karlovem“ in na pokopališču. Nepezano Heleno priporočam v pobožno molitev in blag spomin!

Karlovo pri Št. Ilju v Slov. gor., 22. 6. 1919.

Franjo Thaler.